

ACTUALITZACIÓ DE L'ESTUDI DE MOBILITAT DEL PARC NATURAL MARITIMOTERRESTRE DES TRENC- SALOBRAR DE CAMPOS

PROJECTE FINANÇAT AMB FONS DE L'IMPOST DEL TURISME SOSTENIBLE

DESEMBRE 2020 – CINESI. Consultoria de mobilitat i transport

GOVERN
ILLES
BALEARS

CINESI
Consultoria de mobilitat i transport

ORGANITZACIÓ DE DE AT DEL PARC L OTERRESTRE ES TRENC SALOBRA CAMPOS

20

CRÈDITS

Conselleria de Medi Ambient i Territori

Equip redactor

CINESI, SLU – Consultoria de mobilitat i transport

Francesc Xandri González

Director Tècnic

Miquel Cremades Alted

Enginyer Tècnic d'Obres Públiques

Estela Tur do Nascimento

Enginyera Superior en Geodèsia i Cartografia

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Antecedents. Normativa, plans i projectes.....	4
1.2. Objecte del Pla	5
1.3. Metodologia	6
2. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL	7
2.1. Àmbit d'estudi	7
2.2. Xarxa viària i trànsit	8
2.3. Aparcament	13
2.3.1. Aparcament en via pública.....	14
2.3.2. Bosses d'aparcament i accessos	15
2.4. Transport públic.....	22
2.4.1. Oferta de transport públic interurbà per carretera	22
2.4.2. Transport col·lectiu discrecional.....	24
2.5. Capacitat de les platges	25
3. DIAGNOSI DE LA SITUACIÓ ACTUAL	29
4. DIRECTRIUS	39
5. DEFINICIÓ DE PROPOSTES I MESURES CORRECTORES	40

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Antecedents. Normativa, plans i projectes

El Parc Natural Maritimoterrestre des Trenc – Salobrar de Campos és un dels espais naturals del litoral de l'Illa de Mallorca amb més valor ecològic. Es tracta d'un espai natural amb una gran riquesa ecològica, natural i paisatgística.

Mitjançant el Decret 14/2015, de 27 de març, pel qual s'aproven cinc plans de gestió de determinats espais protegits Xarxa Natura 2000 de les Illes Balears, es va aprovar el Pla de gestió Natura 2000 Es Trenc-Salobrar de Campos (ZEC – ZEPA ES0000037).

Fig. 1. Cartell informatiu
Font: Elaboració pròpia

Amb la Llei 2/2017, de 27 de juny, es va declarar Parc Natural Maritimoterrestre i preveu la redacció del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN) des Trenc – Salobrar de Campos, el qual inclourà la zonificació de tota l'àrea objecte de protecció d'acord a diferents tipologies d'ús (de menor a major restricció).

D'acord amb la normativa aplicable, el PORN del Parc Natural Maritimoterrestre des Trenc – Salobrar de Campos ha de resoldre, entre altres qüestions, el disseny dels aparcaments del parc i dels seus accessos, així com diferents aspectes de mobilitat.

El Parc disposa d'un Pla de Mobilitat Sostenible des Trenc i es Salobrar de Campos de l'any 2009. Des del 2009, en el territori s'han realitzat actuacions importants relacionades amb la mobilitat, com el tancament de l'aparcament de Ses Covetes, l'habilitació de l'aparcament de Sa Barralina, i la reducció a 400 places de l'aparcament de na Tirapèl.

Sobre aquest últim, d'acord amb la Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el projecte de modificació i millora ambiental de l'aparcament de na Tirapèl. TM Campos (62a/18) (BOIB núm. 54 de 25 d'abril de 2019) el futur PORN del Parc Natural Maritimoterrestre des Trenc-Salobrar (...) inclourà un apartat específic sobre la mobilitat dins l'espai natural protegit, fonamentat, si es cau, en un estudi de mobilitat actualitzat.

Finalment a la Llei 2/2020 (publicat al BOIB el 20 d'octubre de 2020) en la seva disposició final divuitena modifica l'apartat 5 de la disposició addicional única de la Llei 2/2017 i estipula que "l'accés i sortida de l'aparcament han de ser gratuïts si no es fa ús del servei d'estacionament". A més, s'afegeix un apartat 7 en la mateixa disposició addicional única amb la següent redacció:

"7. El Pla d'ordenació dels recursos naturals (PORN) inclourà un apartat específic sobre la mobilitat dins el Parc Natural, a partir de l'estudi i valoració de la situació actual dels aparcaments existents, tant de titularitat pública com privats. En aquest sentit, del resultat d'aquest estudi i valoració, el PORN podrà modificar les zones i les condicions dels aparcaments prevists en aquesta disposició i en l'annex III d'aquesta llei."

1.2. Objecte del Pla

L'objecte del present Pla és definir les mesures i actuacions necessàries per tal d'assegurar que la mobilitat en l'àmbit d'estudi segueixi unes pautes caracteritzades per la preponderància dels mitjans de transport més sostenibles.

Els objectius específics són:

- Realitzar una anàlisi de la situació actual i desenvolupar una diagnosi, identificant els punts forts i els punts febles de la mobilitat actual a l'àmbit.
- Definir una sèrie de propostes d'actuació encaminades a donar solucions a les problemàtiques actuals a l'àmbit del PNMT Es Trenc-Salobrar de Campos.
- Planificar mesures que ajudin a reorientar les polítiques de mobilitat, tot dirigint-les cap al foment d'aquells modes més eficients ambiental, social i econòmicament: desplaçaments a peu, en bicicleta i en transport públic.

1.3. Metodologia

La metodologia emprada per dur a terme el següent estudi es fonamenta en:

- Recopilació i anàlisi de la informació existent sobre el territori, i sobre la mobilitat.
- Treball de camp. Aquest consisteix en fer una visita a l'àmbit d'estudi per valorar les actuacions implementades i revisar l'actual estat.
- Incorporació de noves dades: informació quantitativa i/o qualitativa que pugui proveir la Direcció de l'estudi.
- Diagnosi de la mobilitat actual.
- Planificació de l'oferta teòrica màxima d'aparcaments i transport públic d'acord amb la capacitat de càrrega de les platges.
- Definició de propostes i mesures correctores
- Elaboració final de l'informe.

2. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL

2.1. Àmbit d'estudi

La delimitació de l'àmbit d'estudi esdevé una tasca útil de cara a l'anàlisi posterior de la informació recollida durant la fase de treball de camp. El Parc natural està situat al sud-est de l'illa de Mallorca. En concret, correspon a l'àrea costanera i de zones humides (salobrars) que es troba entre el nucli urbà de sa Ràpita i la Colònia de Sant Jordi. Cap a l'interior, el Parc limita parcialment amb les carreteres Ma-6104 i Ma-6040.

L'àmbit territorial del Parc Natural Maritimoterrestre des Trenc-Salobrar de Campos és el que consta en l'annex cartogràfic 1 de la Llei 2/2017. El Parc disposa d'una superfície de 1.441,06 ha terrestres i 2.327,20 ha marines.

Els principals actius ambientals amb els que compta aquesta zona són la presència d'un fràgil sistema dunar costaner, de zones humides, de gran varietat d'espècies ornitològiques, de vegetació psamòfila, marina i terrestre que actuen com a elements bàsics per controlar el balanç de l'ecosistema.

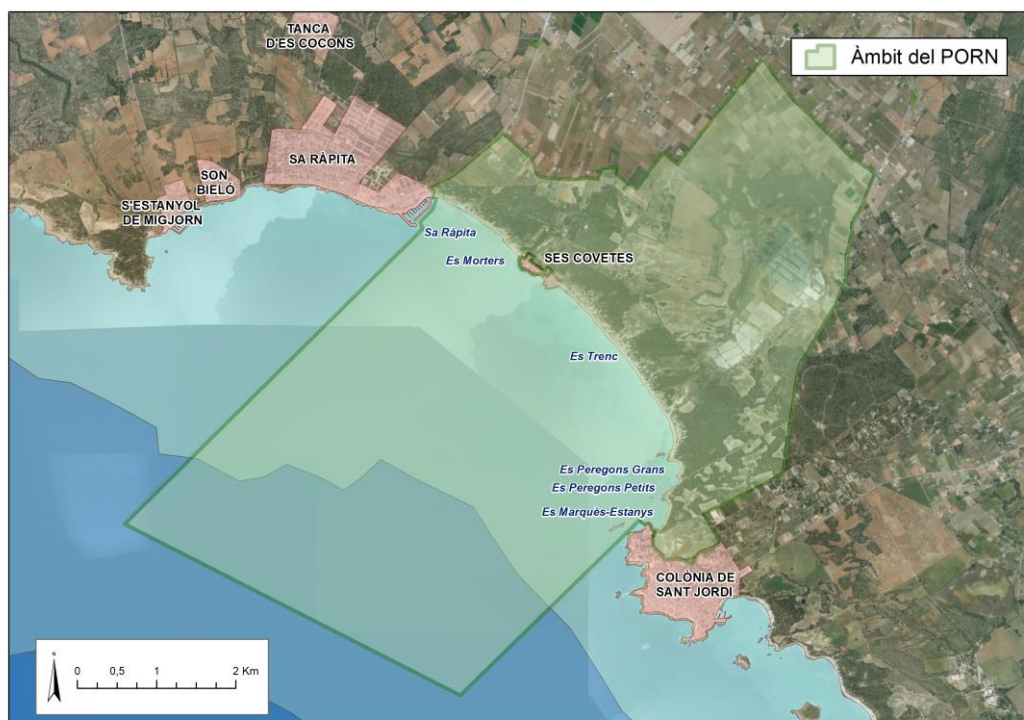

Fig. 2. Delimitació del Parc Natural Maritimoterrestre des Trenc-Salobrar de Campos
Font: Elaboració pròpia

Els accessos al Parc són: des de sa Ràpita, l'entrada per ses Covetes, per la Colònia de Sant Jordi, i finalment l'accés a la platja que hi ha des de l'aparcament de na Tirapèl.

Fig. 3. Platja des Trenc
Font: Elaboració pròpia

El total de llargària de les platges dins del parc són 4.285 metres i són les següents: sa Ràpita, es Morters, es Trenc, es Peregons Grans, es Peregons Petits i es Marquès-Estanys. S'estima que ocupen una superfície mitjana útil de 48.125 m².

2.2. Xarxa viària i trànsit

A l'àmbit del Parc Natural Maritimoterrestre des Trenc-Salobrar de Campos conflueixen diverses infraestructures viàries pertanyents tant a la xarxa supramunicipal com la local, a més de camins, públics i privats, que donen accés a sectors i zones d'ús públic i habitatges particulars.

Fig. 4. Xarxa viària a l'entorn del Parc Natural
Font: Elaboració pròpia

Xarxa bàsica

La xarxa bàsica comprèn les següents infraestructures:

- La Ma-6030 uneix el nucli de Campos amb Sa Ràpita, i constitueix el límit nord-oest de l'àmbit del Parc.
- La Ma-6040 uneix el nucli de Campos amb la Colònia Sant Jordi, definint gran part del límit oriental del Parc.
- La Ma-6014 transcorre paral·lela a la costa i representa el límit nord-oriental del Parc, i uneix les dues carreteres supramunicipals anteriors.

En aquestes carreteres presenten una afluència molt important de visitants especialment en les èpoques estivals.

Fig. 5. Carretera Ma-6030 (esquerra) i Ma-6040 (dreta)
Font: Elaboració pròpia

El Consell de Mallorca ha publicat a la seva web les dades d'aforament de trànsit de les diferents carreteres de l'illa. Aquestes dades són referents als anys 2012, 2015, 2016, 2018 i 2019, i permeten, per tant, determinar fins a quin punt el volum de circulació ha variat. La imatge inferior mostra els resultats més recents (relatius a l'any 2019). En el cas de les carreteres Ma-6030 i Ma-6040, la intensitat de trànsit és superior, ja que aquestes carreteres donen accés directe a les platges. Per altra banda, no hi ha dades de trànsit en els trams que delimiten el Parc.

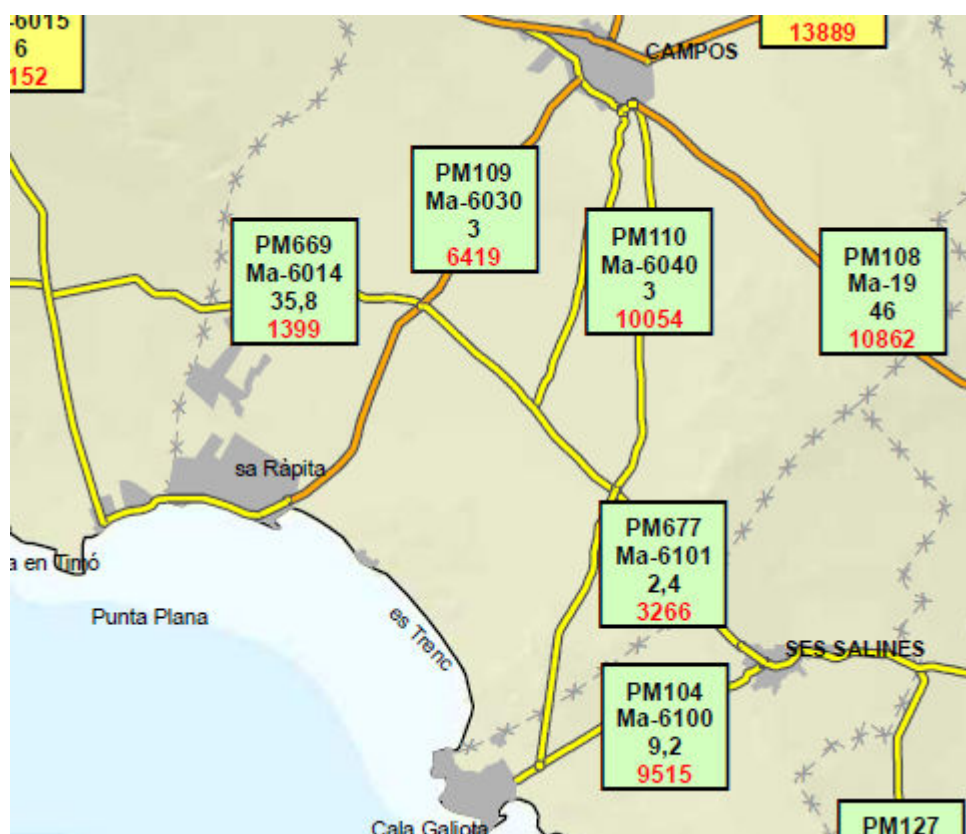

Fig. 6. Mapa d'aforaments (2019)
Font: Consell de Mallorca

La taula inferior mostra els resultats evolutius obtinguts en cadascuna de les estacions de les carreteres esmentades anteriorment, tot indicant el percentatge de variació acumulat durant tota la sèrie.

Carretera	Estació	Tram interurbà	IMD (veh/dia)						% Var (2013-2019)
			2013	2015	2016	2017	2018	2019	
Ma-6030	PM109	Campos – sa Ràpita	4.833	5.421	5.765	6.057	6.214	6.419	32,81%
Ma-6040	PM110	Campos – Colònia de Sant Jordi	7.672	8.468	9.003	9.455	9.717	10.054	31,05%

Taula 1. Intensitats de trànsit a les carreteres de l'entorn del Parc Natural
Font: Consell de Mallorca

Xarxa local

A més, dins del Parc hi ha vials que són de titularitat municipal, dels quals destaquen els següents:

- **Carretera que connecta la Ma-6030 i la Ma-6014**, que transcorre per l'interior del Parc. D'aquest es deriven un gran nombre de camins que donen accés a habitatges particulars i explotacions ramaderes o agrícoles.
- Carretera local que deriva de la primera, a partir d'un desviament situat a la zona de Can Cantó, i que **finalitza al nucli de Ses Covetes**. Aquest és l'únic accés al nucli i per les seves dimensions i l'elevada intensitat de trànsit especialment a l'estiu, es creen

importantes retencions de circulació, ja que al nucli de Ses Covetes hi ha poc aparcament però baixen a cercar-ne i/o descarreguen a l'accés de la platja per a tornar a pujar a l'aparcament de sa Barralina.

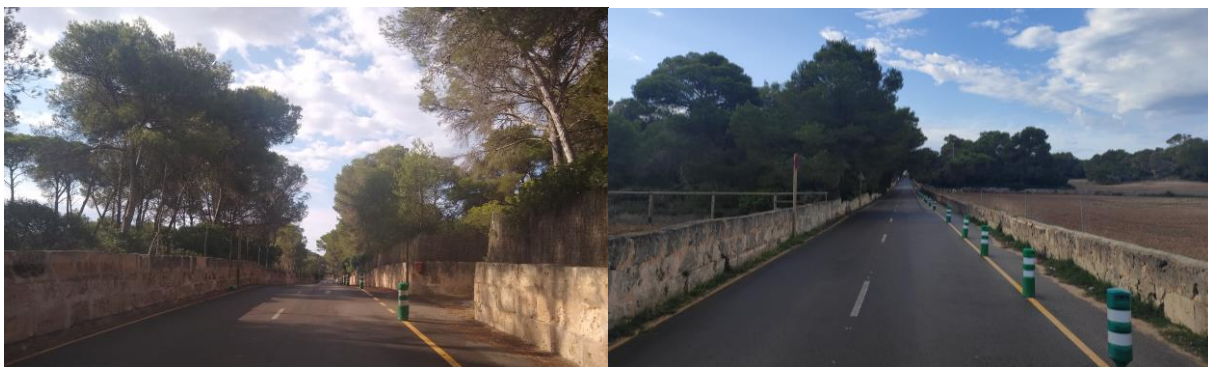

Fig. 7. Carretera d'accés a Ses Covetes
Font: Elaboració pròpia

- **Carretera asfaltada d'accés a la platja des Trenc amb connexió amb la Ma-6040.** Recorre el marge meridional de les Salines dels Estanys, creuant el Parc en sentit NE-SW. Aquesta carretera també suporta un elevat trànsit de vehicles, especialment en l'època estival, amb una alta afluència de visitants. Aquest vial compta amb una amplària limitada que unit al trànsit de vehicles pesants procedents de les salines, provoca greus problemes circulatoris.

Fig. 8. Carretera d'accés a la platja des Trenc
Font: Elaboració pròpia

L'Ajuntament de Campos disposa d'una Ordenança municipal que regula aquests camins (BOIB núm. 103 de 6 de juny de 2020 - Aprovació definitiva de l'ordenança reguladora de la circulació per camins rurals del terme municipal de Campos). Aquesta Ordenança indica, entre altres, el següent:

- Els vianants i altres usuaris no motoritzats tindran preferència de pas respecte els vehicles de motor.
- Es prohibeix l'estacionament de vehicles als dos costats dels camins. Tan sols es podrà aparcar o estacionar als llocs habilitats per a tal fi.

- Es restringeix la circulació de vehicles de 3.500 kg de massa màxima autoritzada i una amplada màxima de 2,10 metres, entre les 9:30 i les 20:00 h, al camí d'accés a Ses Covetes i al camí de Sa Salinera que dona accés a la platja des Trenc, en la temporada compresa entre l'1 de juny i l'1 d'octubre.
- Durant aquest mateix període de temps, la velocitat màxima pel camí d'accés a Ses Covetes i al camí de Salinera serà de 30 km/h.
- Els titulars o explotadors d'activitats que generin una afluència pública de vehicles de motor, hauran de comptar obligatòriament amb un sistema de control i vigilància en l'accés i sortida als camins rurals d'accés als mateixos.

Camins

A l'àmbit del Parc hi ha un elevat nombre de camins privats als quals només poden accedir els propietaris o propietàries de les finques o aquelles persones autoritzades.

A més, existeix un important nombre de vies en domini marítimoterrestre d'accés a les platges, que transcorren al llarg del front dunar, destinades als vehicles de servei, proveïment i manteniment, tant de les instal·lacions permanents o de temporada (restaurant i quioscos), com per a la neteja de les platges.

Fig. 9. Entrada a camí de servei
Font: Elaboració pròpia

També hi ha camins dins de les Salines dels Estanys destinats exclusivament a les tasques relacionades amb Sa Salinera.

2.3. Aparcament

Per tal de caracteritzar l'oferta d'aparcament al PNMT es Trenc-Salobrar de Campos, cal en primer lloc definir les diferents tipologies d'aparcaments existents.

Un dels aspectes fonamentals del sistema de mobilitat és la capacitat d'estacionament, doncs la distribució de places lliures afectarà de manera directa als fluxos de trànsit que es generin a l'interior del Parc Natural.

Aquestes s'agrupen en dues categories principals: els aparcaments ubicats **a la via pública** i els ubicats **fora de la via pública**. L'oferta actual d'estacionament continua essent elevada, i per tant hi ha moltes alternatives a l'hora d'estacionar el vehicle privat.

Fig. 10. Localització d'aparcament a l'entorn del Parc Natural
Font: Elaboració pròpia

2.3.1. Aparcament en via pública

L'aparcament en via pública que s'ha tingut en compte a l'hora d'analitzar la mobilitat en l'entorn del Parc Natural ha sigut: Sa Ràpita i Ses Covetes.

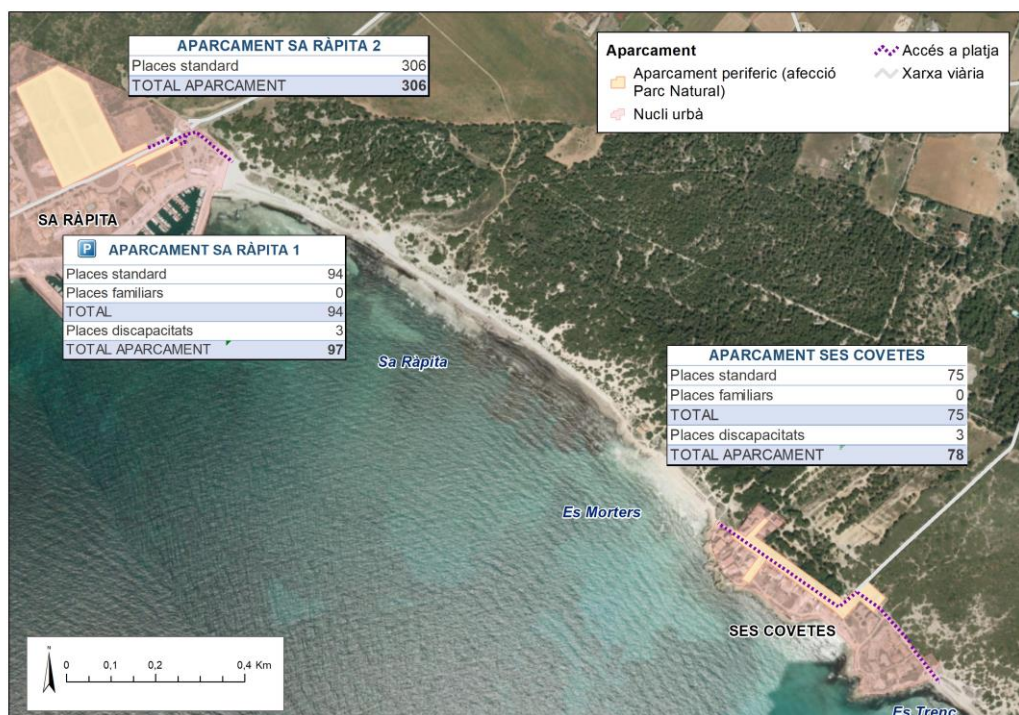

Fig. 11. Aparcament a la via pública
Font: Elaboració pròpia

Aparcament a Sa Ràpita

Als vials més propers del nucli de Sa Ràpita al Parc Natural existeixen aproximadament 400 places públiques d'aparcament de caràcter regulat, on diferenciem per una part l'aparcament a les dues bandes de la carretera Ma-6030 i per una altra la resta del viari. Hi ha un espai dedicat per a motos i places reservades per a persones amb mobilitat reduïda (PMR).

Fig. 12. Aparcament regulat a Sa Ràpita
Font: Elaboració pròpia

A banda, s'hi troba el Club Nàutic de Sa Ràpita, el qual disposa d'un aparcament privat d'ús públic, amb una capacitat aproximada de 80 places. Des d'ací, hi ha una accés directe a la platja i el Parc Natural.

Aparcament a ses Covetes

Al nucli de ses Covetes tot l'aparcament del que es disposa a la via pública es regulat, el servei O.R.A. del qual es va traure a concurs el 2020. Al nucli urbà es compta amb un total de 75 places de zona blava O.R.A i 3 places reservades a PMR.

Crida l'atenció les 16 places d'aparcament regulat al carrer des Freu que dóna accés a la Platja des Trenc. Pot ser problemàtic pel trànsit compartit de vianants i vehicles, i, tot i ser, zona urbana, provoca un impacte directe a l'entorn del Parc i la platja.

Fig. 13. Aparcament regulat i per a PMR a Ses Covetes
Font: Elaboració pròpia

Per altra banda, les places regulades de Ses Covetes i la distància fins a l'aparcament de sa Barralina provoca que provin a cercar aparcament al nucli i en no trobar-ne descarreguen famílies i tornen a pujar a l'aparcament de sa Barralina, cosa que causa un cert caos circulatori de vehicles i vianants.

Al vial d'accés al nucli urbà de Ses Covetes està prohibit aparcar a les dues bandes tot i que fins fa uns anys no es complia amb la normativa.

Aparcament a la Colònia de Sant Jordi

Tot i estar fora del Parc, molts visitants fa ús de les places d'aparcament distribuïdes a la via pública de la urbanització més propera a la Platja des Marquès-Estanys.

2.3.2. Bosses d'aparcament i accessos

Aquests espais d'aparcament es troben situats en un entorn protegit amb una gran riquesa ecològica, natural i paisatgística, que compta amb diferents hàbitats com per exemple llacunes costaneres, vegetació anual pionera amb *Salicornia* i altres espècies de zones fangoses o arenoses, prats salins mediterranis (*Juncetalia maritima*) o dunes litorals amb *Juniperus spp.*

Fig. 14. Hàbitat 2250* Dunes litorals amb *Juniperus spp*
Font: Pla de Gestió Natura 2000 ES TRENC – SALOBRRAR DE CAMPOS

Aparcament públic de sa Barralina

Aquesta bossa es troba situada en la bifurcació d'accés al nucli urbà de ses Covetes, a l'alçada de Can Cantó. L'aparcament disposa d'unes 526 places d'estacionament, de les quals 22 serien reservades per a Persones de Mobilitat Reduïda i la resta serien regulades, 15 d'aquestes serien familiars. En el treball de camp no es van veure indicades aquestes places. Tampoc no s'hi va trobar cap control (a l'octubre de 2020).

Fig. 15. Aparcament de na Tirapèl i restaurant des Trenc
Font: Elaboració pròpia

En quant a les dades d'ocupació, s'han recollit del 21 de juny al 23 de setembre de 2019, el qual no es veu afectat per la situació de COVID de l'any 2020. El total d'operacions van ser de 27.465 de les quals 106 van ser d'anul·lacions, i es distingeixen les tarifes en 3 tipologies: rotació, diària i residents. El preu de la tarifa diària és de 5 euros, i la d'una hora 1 euro fins a 3 hores 3 euros.

Fig. 16. Aparcament de Sa Barralina
Font: Elaboració pròpia

El mes d'agost va ser en el que es produir una major ocupació de l'aparcament, amb una mitjana diària de 354 vehicles, efectuant-se durant tot el mes unes 10.969, de les quals 6.368 vehicles van pagar la tarifa diària. A continuació es mostra una taula amb les dades d'operacions per tarifa:

NÚMERO D'OPERACIONS PER TARIFA PÀRQUING SA BARRALINA					
	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	
Tarifa Rotació	1.003	3.805	4.278	1.560	10.646
Anulació Denúncia	1	39	48	18	106
Tarifa Diària	1.708	5.918	6.368	1.964	15.958
Tarifa Residents	91	226	275	163	755
SUMATORI	2.803	9.988	10.969	3.705	27.465
Mitja Diària	280	322	354	161	279

Taula 2. Nombre d'operacions per tarifa en l'aparcament de Sa Barralina
Font: Ajuntament de Campos

Aquest aparcament està connectat amb el nucli de ses Covetes amb un vial el qual compta amb un corredor reservat per a la circulació de vianants. Aquest espai dedicat per a vianants té una amplària d'uns 1,5 m de mitjana i està delimitat per pilones. Tot i que és una amplària més o menys accessible s'hi troba alguns obstacles com vegetació o murs que ocupen part d'aquest itinerari i el redueix en alguns punts concrets.

En estiu, hi ha un bus llançadora que connecta ambdós punts, el qual té una aturada a l'interior de l'aparcament i que enllaça amb la línia de bus de sa Ràpita. Hi ha un llindar de 2 metres entre les dues aturades a l'aparcament de sa Barralina (una per cada línia) que el dia de treball de camp vam veure obstaculitzat per una pila enmig i que impedia l'accés de persones amb mobilitat reduïda.

Aparcament de na Tirapèl – ses Arenes

Es tracta d'un aparcament privat d'ús públic de grans dimensions, amb una capacitat màxima aproximada d'uns 400 vehicles. La seva capacitat anterior era de 1.000 places i, tot ser un aparcament privat, amb la Declaració de Parc Natural les seves places es tenien en compte en la capacitat màxima d'aparcament públic en el Parc Natural.

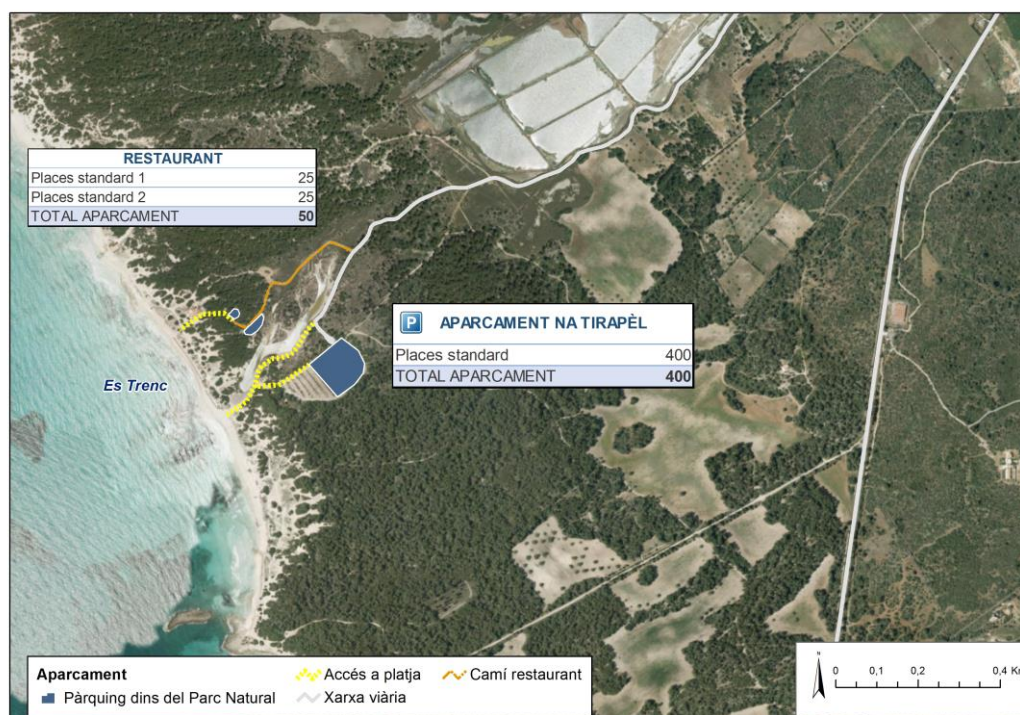

Fig. 17. Aparcament de na Tirapèl i restaurant des Trenc
Font: Elaboració pròpia

La reducció de les places s'acompanya amb la restauració de la zona d'acord amb els valors de l'espai de rellevància ambiental, i una sèrie de condicions reflectides a la Llei 2/2017. L'entitat privada Ses Arenes Camp i Natura, SL, ha realitzat diferents plans i projectes com el Projecte de modificació i millora ambiental de l'aparcament de na Tirapèl (TM Campos) i el Pla estratègic d'inversions vinculat.

L'estacionament s'organitza en files de 20x2. Així, cada fila pot acollir aproximadament unes 40-50 places. Tal i com s'observa, hi ha una senyalització a l'accés però a la resta de l'espai es permet el doble sentit de circulació sense que s'indiqui.

Fig. 18. Aparcament de na Tirapèl i entrada
Font: Elaboració pròpia

L'horari de funcionament és de 9:00 a 21:00 en estiu (10-18h en hivern) i la tarifa és de 7 euros/dia (a partir de les 16:00h el preu és de 4 euros, i en hivern 4 euros/dia). Tot i que no s'han

pogut traure dades concretes d'ocupació en la revisió de l'Estudi, el gestor de l'aparcament detalla que durant l'estiu a partir de les 12:30 està ocupat al complet, i com els visitants van a passar el dia no hi ha molta rotació, la qual comença a partir de les 15:30.

L'accés a la platja des Trenc es realitza mitjançant una pista d'una longitud aproximada de 2,5 quilòmetres, als quals es pot accedir directament a l'aparcament privat, al restaurant o bé a la platja. A més, en el primer tram s'accedeix a Sa Salinera que també compta amb visitants.

Aquest allau de visitants, la plena ocupació de l'aparcament i la localització d'un restaurant que compta amb al voltant de 50 places (tot i que s'estacionen fins a 70 vehicles), provoca un col·lapse circulatori tant en la pista d'accés com en la carretera de Campos a la Colònia de Sant Jordi de forma habitual. Les condicions físiques no són les adequades per absorbir un volum de trànsit com l'actual. El restaurant compta just en la seva entrada amb un control d'accés.

La pista d'accés a l'aparcament es caracteritza per estar completament immersa en l'ecosistema de la zona. Aquesta foto il·lustra com la zona humida contacta directament amb l'asfalt de la via. A més, part dels vehicles aparquen momentàniament a les voreres per prendre fotografies i accedeixen a les salines, tot i estar prohibit. Les condicions d'aquesta pista no són gaire bones. L'amplària de la via és reduïda, la direccionalitat és de doble sentit i la situació del paviment és en molts casos bastant deficient.

Fig. 19. Carretera d'accés a na Tirapèl a la vora de les Salines
Font: Elaboració pròpia

Especialment a l'última part de la carretera l'amplària es redueix dificultant la circulació de vehicles en els dos sentits, i motivant la necessitat de realitzar maniobres, les quals provoquen més retencions. Aquesta situació, juntament amb els volums de demanda diaris existents, fa que la circulació sigui complicada, sobretot durant les hores punta d'entrada i de sortida de vehicles.

Fig. 20. Carretera d'accés a na Tirapèl, tram posterior al restaurant
Font: Elaboració pròpia

2.4. Transport públic

2.4.1. Oferta de transport públic interurbà per carretera

A l'entorn del Parc Natural disposa de serveis de transport públic interurbà per carretera operats per l'empresa TRANSABUS BALEAR (abans de les noves concessions) i que permeten la connexió de Palma amb Campos passant per Sa Ràpita (L515), i també amb la Colònia de Sant Jordi (L 502). L'any 2019 es va oferir un servei llançadora entre l'aparcament de sa Barralina i el nucli de Ses Covetes (L 530).

Fig. 21. Aturada de l'autobús interurbà a sa Ràpita
Font: TIB

En la taula següent es detallen les línies actuals que operen a l'entorn del Parc:

LÍNIES D'AUTOBÚS				
Línia	Operador	Recorregut	Itinerari	
502	TRANSABÚS	SANTANYÍ- PALMA	SANTANYÍ SES SALINES COLÒNIA SANT JORDI CAMPOS LLUCMAJOR S'ARENAL PALMA	PALMA S'ARENAL LLUCMAJOR CAMPOS COLÒNIA SANT JORDI SES SALINES SANTANYÍ
515	TRANSABÚS	CAMPOS- PALMA	CAMPOS SA RÀPITA S'ESTANYOL LLUCMAJOR S'ARENAL PALMA	PALMA S'ARENAL LLUCMAJOR S'ESTANYOL SA RÀPITA CAMPOS
530	TRANSABÚS	SA BARRALINA – SES COVETES	APARCAMENT SA BARRALINA SES COVETES	SES COVETES SA BARRALINA

Taula 3. Característiques del servei de transport públic per carretera a l'entorn del Parc Natural
Font: Elaboració pròpia

L'oferta de serveis ha minvat l'any 2020 a causa de la situació excepcional de COVID i no es pot avaluar la qualitat del servei amb normalitat. Tot i això, l'any 2019, la línia llançadora L530 es prestava cada dia amb una freqüència de vint minuts entre les 10.00 i les 13.40 h del matí, i les 15.00 i les 18.40 h de l'horabaixa. A més, s'oferien dues connexions entre Palma (L515) i la llançadora, amb una expedició d'anada (sortida de Palma a les 9.30 h) i una de tornada (sortida de ses Covetes a les 18.10 h).

Fig. 22. Marquesina de transport públic a Sa Barralina
Font: Elaboració pròpia

Amb la licitació de les noves concessions del transport interurbà de Mallorca, la línia 515 es converteix en la línia 503. Hi haurà una línia exprés entre la Colònia de Sant Jordi i Palma, la línia 516e, així com també la Colònia de Sant Jordi estarà connectada amb Santanyí i Campos amb les línies 516 i 517. Totes aquestes línies han sigut adjudicades a Sagalés-Caldentey, i es preveuen els nous serveis el gener de 2021.

2.4.2. Transport col·lectiu discrecional

Tant el Parc Natural com les seves platges són destinacions d'alt valor ambiental i paisatgístic i reben molts visitants al llarg de l'any. Les touoperadores organitzen excursions, deixant als turistes als nuclis urbans propers als accessos del Parc Natural (sa Ràpita i l'Hotel Universal Marquès de la Colònia de Sant Jordi, o l'aparcament de Sa Barralina), especialment en estiu, cosa que provoca una elevada pressió de visitants a les platges.

2.5. Capacitat de les platges

El principal atractiu de la zona és la platja d'Es Trenc, fràgil sistema dunar lineal. Les condicions naturals i paisatgístiques de la platja d'es Trenc fan que aquesta es consideri com una destinació turística molt atractiva. Aquest fet fa que es generi un important flux de mobilitat, sobretot durant els mesos punta d'estiu i, particularment, durant els dies festius.

Es Trenc compta amb una longitud aproximada de 2.400 metres i una amplada mitjana útil de 10 metres. La superfície útil de la platja des Trenc és de 24.000 m².

Fig. 23. Superfície útil de la platja des Trenc
Font: Elaboració pròpia

La superfície considerada com a útil de platja és l'àrea compresa entre la línia de costa (zona de vaivé) i l'àrea d'exclusió. Es tracta de la zona destinada a l'oci dels visitants.

És important determinar quina és la capacitat de càrrega que pot suportar aquest espai natural (visitants/m²). La bibliografia especialitzada en el tema determina un mínim de 15m² de platja per visitant en zones naturals protegides.

Pel que fa al conjunt Sa Ràpita-Es Morts, aquest té una superfície útil de 13.450 m², amb una longitud total de 1.130 m.

Fig. 24. Superfície útil de les platges de Sa Ràpita i Es Morters
Font: Elaboració pròpia

Per últim el conjunt els Peregons Grans – Peregons Petits – Es Marquès té una superfície útil de 10.675 m², amb una longitud total de 755 m. L'amplària va variant entre 10 i 15 metres tot i que el tram junt a l'hotel des Marquès desapareix durant les estacions de tardor – hivern per temporals.

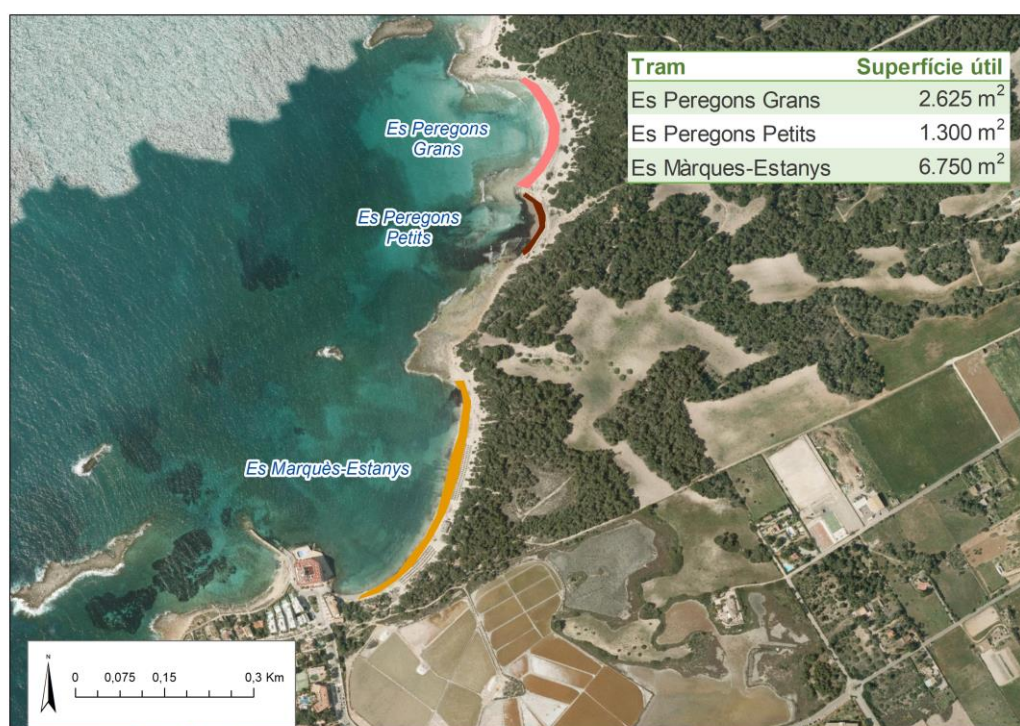

Fig. 25. Superfície útil de les platges dels Peregons Grans, Peregons Petits i Es Marquès-Estanys
Font: Elaboració pròpia

Així doncs, si es relaciona la superfície útil de platja d'es Trenc amb aquesta superfície mínima, s'obté la capacitat de càrrega de les diferents platges:

Tram de platja	Longitud	Amplària	Superfície	Visitants
Sa Ràpita 1	250	15	3.750	250
Sa Ràpita 2	700	10	7.000	467
Es Morters	180	15	2.700	180
Es Trenc 1	1.600	10	16.000	1.067
Es Trenc 2	800	10	8.000	533
Es Peregons Grans	175	15	2.625	175
Es Peregons Petits	130	10	1.300	87
Es Marquès-Estanys	450	15	6.750	450
Total	4.285		48.125	3.208

Taula 4. Característiques de la capacitat de càrrega per cada tram
Font: Elaboració pròpia

Si s'estima una ocupació mitjana per vehicle de 3 visitants, la capacitat total ideal seria 1.069 places d'aparcament, de les quals 832 places correspondrien a les platges de Sa Ràpita – Es Morters i Es Trenc.

Tram de platja	Visitants	Capacitat ideal de places aparcament
Sa Ràpita 1	250	83
Sa Ràpita 2	467	156
Es Morters	180	60
Es Trenc 1	1.067	356
Es Trenc 2	533	178
Es Peregons Grans	175	58
Es Peregons Petits	87	29
Es Marquès-Estanys	450	150
Taula 5. Total	Taula 6. 3.208	Taula 7. 1.069

Taula 8. Capacitat ideal de places d'aparcament per trams de platja
Font: Elaboració pròpia

Pel que fa a l'oferta real d'aparcament, deixant de banda la Colònia de Sant Jordi, es disposa d'unes 1.404 places comptabilitzades, és a dir, unes 335 places extra respecte a la capacitat ideal per al nombre de visitants de totes les platges (incloent es Peregons Grans, Peregons Petits i Es Marquès-Estanys).

A les zones d'aparcament de Sa Ràpita hi ha 164 places per sobre de la capacitat ideal d'aparcament en relació a la capacitat de càrrega de la platja. Cal tenir presents altres usos com el residencial en aquestes zones on actualment hi ha un procés d'edificació.

Pel que fa a Sa Barralina, aquest aparcament cobreix pràcticament la capacitat ideal de càrrega de la platja des Trenc. Per tant, no hi ha la necessitat de preveure augmentar l'oferta d'aparcament dissuasius, en tot cas reduir o limitar l'aparcament de Ses Covetes als veïns del nucli.

Zones d'aparcament	Oferta
Sa Ràpita 1	97
Sa Ràpita 2	306
Ses Covetes	75
Sa Barralina	526
Na Tirapèl	400
	1.404

Taula 9. Capacitat real de places d'aparcament per zona
Font: Elaboració pròpia

3. DIAGNOSI DE LA SITUACIÓ ACTUAL

En aquest capítol es realitza una diagnosi de la situació actual de la mobilitat al Parc Natural des Trenc-Salobrar de Campos, fent èmfasi en la xarxa viària, l'aparcament, la senyalització, el transport col·lectiu i l'anàlisi de punts crítics detectats.

A continuació es detallen els principals punts crítics que s'han detectat en el Parc Natural. En base a aquests punts crítics s'establiran les línies guia per la millora de la mobilitat.

XARXA VIÀRIA

Xarxa Intermunicipal

La xarxa viària intermunicipal es troba en unes bones condicions de manteniment i té unes amplàries adequades per l'entorn en el qual es troba, tot i la intensitat de trànsit en moments puntuals.

Ses Covetes

El vial d'accés al nucli de ses Covetes ha millorat en quant al repartiment de l'espai, amb la creació d'un itinerari per a vianants. Tot i això, aquest itinerari per a vianants compta amb obstacles que redueixen la seva amplària útil i en alguns casos no és viable transitar per aquest. Per altra banda, les pilones són adequades per a delimitar i separar el trànsit de vehicles i el de vianants però no és un element de seguretat.

Fig. 26. Itinerari de vianants entre Sa Barralina i Ses Covetes
Font: Elaboració pròpia

Na Tirapèl

La carretera d'accés a l'aparcament de na Tirapèl tot i tenir una amplària suficient en gran part del seu recorregut (2,5 km), en alguns punts concrets i especialment al tram final s'ha de fer maniobres per permetre la doble circulació ja que dos vehicles no hi caben.

Es va plantejar la possibilitat contemplada a la Llei 2/2017 de condicionar un nou vial per

separar els fluxos d'entrada i sortida, però això implicaria una gran impacte ambiental i paisatgístic al Parc Natural. D'aquesta forma la Llei 2/2020 en la seva disposició final divuitena modifica l'apartat de la Llei 2/2017 en què es feia menció, eliminant aquesta opció i estipulant que "l'accés i sortida de l'aparcament han de ser gratuïts si no es fa ús del servei d'estacionament".

Aquesta carretera no està ben condicionada, s'han fet reparacions puntuals però no són suficients, i el deteriorament de l'asfalt és important.

Fig. 27. Estat del paviment
Font: Elaboració pròpia

A banda de l'aparcament de na Tirapèl, aquesta carretera també dóna servei a un restaurant i Sa Salinera, cosa que implica el trànsit de vehicles pesants per aquesta via.

Fig. 28. Punt d'accés al restaurant des Trenc
Font: Elaboració pròpia

En molts punts, la carretera no està vallada i els vehicles aparquen o circulen per on està

prohibit erosionant el sòl i la vegetació. En moltes ocasions, els vehicles es veuen forçats a envair la vegetació existent als laterals de la carretera per tal de poder maniobrar correctament.

APARCAMENT

Sa Ràpita

La zona urbanitzada de sa Ràpita i la més propera a la platja compta amb una capacitat d'aparcament suficient per als visitants que vulguin accedir-hi. En l'apartat 2.5. es calcula capacitat de càrrega de la platja.

Ses Covetes

A ses Covetes hi ha major vigilància pel compliment sobre la prohibició d'aparcar al vial d'accés al nucli. A més, l'aparcament del nucli (com també a sa Barralina) està regulat per zona O.R.A., per promoure la rotació. Tot i això, la rotació promou més moviment de vehicles i per tant més problemes circulatoris. Per això, hi ha una tarifa diària bastant assumible per a passar el dia.

A l'accés a la platja des Trenc, hi ha un espai dedicat i no ben condicionat a l'aparcament regulat que tot i ser un espai dins del nucli urbà és problemàtic pel trànsit compartit amb vianants així com tampoc és adequat tenir aquest espai a l'entrada d'un Parc Natural.

Fig. 29. Aparcament regulat a Ses Covetes en el carrer des Freu
Font: Elaboració pròpia

Sa Barralina

El tancament de l'aparcament privat d'ús públic de ses Covetes i la creació de l'aparcament de Sa Barralina amb més de 500 places permet alleugerir el trànsit del nucli. Tot i que estaven projectades encara no estan senyalitzades les places d'aparcament per a PMR i per a famílies.

Aquest aparcament no està senyalitzat a la xarxa viària principal tot i que en les aplicacions GPS sí apareix.

A més compta amb un servei llançadora de bus amb el nucli de ses Covetes a l'estiu amb una freqüència de 20 minuts. Tot i així, molts vehicles baixen fins al nucli descarreguen a la família i tornen a pujar per deixar el cotxe, per estalviar-se la despesa dels viatges de bus.

Na Tirapèl

L'aparcament de na Tirapèl abans comptava amb 1.000 places però amb la Llei 2/2017 de Declaració de Parc Natural únicament es permetia la seva continuïtat si reduïa les places a 400, restaurava l'espai d'aparcament eliminat i una sèrie de condicions de solució de la mobilitat, en quant a l'accés. Amb aquesta reducció de places, tenen màxima ocupació de forma habitual.

Just a l'accés a l'aparcament hi ha una glorieta petita per fer el canvi de sentit, però amb les amplàries actuals s'ha de fer maniobres cosa que dificulta la circulació de vehicles en ambdós sentits, tant d'entrada com de sortida.

Al voltant de les 12h l'aparcament està completament ocupat i provoca retencions tant a la pista d'accés com a la carretera de Campos – Colònia de Sant Jordi. Això s'uneix a que hi ha vehicles que volen accedir al restaurant o que esperen a que es buidi l'aparcament de na Tirapèl, així com també l'accés dels vehicles de serveis.

La platja, l'aparcament i el restaurant (amb més de 70 places) són punts atractors de mobilitat importants, i estant situats en un Parc Natural s'ha de reduir l'impacte que aquesta té en l'entorn.

Places associades al restaurant des Trenc

El restaurant té habilitat un espai per aparcar únicament obert per als clients. Es cobra 20 euros per estacionament i es retorna en cas de consumir-hi (pendent de resoldre). Aquest està obert en estiu, tot i que hi ha requeriments de que el vial ha d'estar obert per accedir a la platja. Les seves places, al voltant de 50, no es comptabilitzen en la capacitat màxima de places d'estacionament al Parc Natural. Aquest és un centre atractor de mobilitat que juntament amb l'aparcament de na Tirapèl produeix problemes de saturació a la carretera d'accés i fins i tot la Ma-6040.

Fig. 30. Zona d'aparcament del restaurant des Trenc
Font: Elaboració pròpia

Colònia de Sant Jordi

La xarxa viària de la Colònia de Sant Jordi i en les immediacions a la platja des Marquès es compta amb una capacitat important d'aparcament regulat per a visitants per accedir a les platges del Marquès-Estany, els Peregons Grans i Peregons Petits, o es Trenc.

Capacitat màxima d'aparcament

La capacitat màxima d'aparcament contemplada a Llei 2/2017 per a bosses d'aparcament dins del Parc Natural des Trenc és de 1.500 places, de les quals actualment estan comptabilitzades les 400 de na Tirapèl i les 526 places de Sa Barralina.

SENYALITZACIÓ

Parc Natural

A la xarxa viària intermunicipal i local hi ha pocs senyals informatius que expliquin que els visitants es troben a un Parc Natural, excepte a l'accés per sa Ràpita. Es fa més èmfasi a les platges que al propi Parc.

Fig. 31. Senyals informatius i de trànsit del Parc Natural a Sa Ràpita
Font: Elaboració pròpia

Sa Barralina

L'aparcament de sa Barralina no està indicat en la xarxa principal, cosa que dificulta la seva utilització i que provoca que els vehicles vagin més cap a l'aparcament de na Tirapèl.

Fig. 32. Senyal que indica el pàrquing de Sa Barralina justament a l'entrada (esquerra) i en la carretera local
Font: Elaboració pròpia

TRANSPORT COL·LECTIU DE VIATGERS PER CARRETERA

Transport públic interurbà (TIB)

Existeixen línies d'autobús que cobreixen 3 dels 4 accessos al Parc Natural: sa Ràpita, ses Covetes i Colònia de Sant Jordi.

L'any 2020, a causa del COVID s'han ofert menys serveis i no s'ha activat la línia llançadora entre l'aparcament de Sa Barralina i el nucli de Ses Covetes. La L530 l'any 2019 feia un servei amb viatges cada 20 minuts entre aquests 2 punts i s'enllaçava puntualment amb la línia 515 des de sa Ràpita.

La zona de transbord entre les línies 515 i 530 no és accessible ja que és un llindar de 2 metres d'amplària i compta amb una piona al mig. Possiblement sigui perquè el treball de camp es va realitzar a l'octubre de 2020 i no hi ha servei de bus fins a sa Barralina.

Transport discrecional

No hi ha un control de l'accés d'autocars de transport discrecional a l'entorn del Parc Natural, els quals s'aturen principalment a l'Hotel Continental Marquès per descarregar i carregar els turistes augmentant la pressió de visitants sobre les platges i el parc.

Està prohibit l'accés d'autocars a la carretera de l'aparcament de na Tirapèl.

ACCÉS A LES PLATGES

Sa Ràpita

L'accés a la platja de sa Ràpita és correcte, és exclusiu per a vianants tot i que poden circular vehicles de serveis.

Fig. 33. Accés a la platja de Sa Ràpita, junt al Club Nàutic
Font: Elaboració pròpia

Tot i tenir un accés principal a la platja i hi ha diversos camins delimitats, molts travessen la franja dunar, tot i estar prohibit.

Fig. 34. Senyal de prohibició de trepitjar la duna a la platja de Sa Ràpita
Font: Elaboració pròpia

Ses Covetes

En quant al nucli de ses Covetes, el dia del treball de camp es va observar un deteriorament important dels accessos de les platges a banda i banda del nucli. Aquesta situació va ser provocada per un temporal però requereix d'un manteniment constant.

Fig. 35. Estat de l'accés a la platja des Morters (esquerra) i des Trenc (dreta)
Font: Elaboració pròpia

En l'accés de ses Covetes a la platja des Trenc es comparteix espai amb vehicles que tenen places d'aparcament regulat fins al restaurant.

Na Tirapèl

A na Tirapèl hi ha un vial d'accés a la platja per a vianants i vehicles de servei. Però, els visitants que aparquen en na Tirapèl travessen per un camí entre les dunes per arribar a la platja, tot i estar prohibit.

Fig. 36. Accés prohibit a la platja des Trenc des de l'aparcament de na Tirapèl
Font: Elaboració pròpia

El vial d'accés es troba en zona inundable, com part de l'aparcament, i en èpoques de pluges és intransitable per a vianants.

Fig. 37. Vial d'accés a la platja des Trenc des de l'aparcament de na Tirapèl
Font: Elaboració pròpia

Colònia de Sant Jordi

En quant a la platja des Marquès/Estanys, en tardor/hivern no és possible accedir ja que els temporals fan desaparèixer una franja de platja d'uns 70 metres des de l'hotel.

Fig. 38. Accés a la Platja del Marquès
Font: Elaboració pròpia

CAPACITAT DE LES PLATGES

Sa Ràpita – Es Morters

Amb una superfície total útil de 13.450 m², i una superfície per visitant de 15 m², s'estima que la capacitat de càrrega d'aquest conjunt de platges és de 897 visitants. Si cada vehicle s'ocupés per 3 visitants, la capacitat d'aparcament ideal seria de 299 places.

En canvi, a la zona de Sa Ràpita més propera a la platja hi ha al voltant d'unes 403 places d'aparcament. S'ha de tenir en compte, que una vegada s'hagi edificat moltes places tinguin un caràcter residencial, tot i que també comptaran amb aparcament privat. S'ha de tenir en compte que aquestes places es troben a la perifèria del Parc i no poden ser regulades pel parc.

Es Trenc

Amb una superfície total útil de 24.000 m², i una superfície per visitant de 15 m², s'estima que la capacitat de càrrega d'aquest conjunt de platges és de 1.600 visitants. Si cada vehicle s'ocupés per 3 visitants, la capacitat d'aparcament ideal seria de 533 places.

L'aparcament públic de Sa Barralina (l'únic aparcament públic) compta amb unes 526 places d'aparcament mentre que l'aparcament privat de Na Tirapèl, que també es comptabilitza en la capacitat màxima segons la Llei 2/2017, té unes 400 places d'aparcament.

La capacitat d'aparcament entre de sa Barralina i Na Tirapèl suma 933, superior a les necessàries per al conjunt de Sa Ràpita – Es Morters – Es Trenc (832 places ideals). És a dir encara hi sobrien al voltant de 100 places.

Es Peregons Grans – Es Peregons Petits – Es Marquès-Estanys

Amb una superfície total útil de 10.675 m², i una superfície per visitant de 15 m², s'estima que la capacitat de càrrega d'aquest conjunt de platges és de 712 visitants. Si cada vehicle s'ocupés per 3 visitants, la capacitat d'aparcament ideal seria de 237 places.

Al nucli de la Colònia de Sant Jordi no s'ha realitzat el càlcul de places d'aparcament, però a la xarxa viària s'estima una capacitat superior a la capacitat ideal. A més, es troben fora de l'àmbit del Parc Natural i són difícilment controlables.

4. DIRECTRIUS

Com en l'anterior estudi, a la Diagnosi s'ha comprovat que molts dels problemes que hi havia de senyalització, oferta sobredimensionada d'aparcament, estat de l'asfalt, etc. continuen vigents. D'altres com la creació de l'aparcament de Sa Barralina, la seva connexió amb Ses Covetes (itinerari de vianants i TIB), i l'eliminació de les bosses d'aparcament de ses Covetes ha sigut una millora important. La diagnosi continua demostrant que l'ordenació actual dels accessos a les platges està orientada de manera preferent a facilitar l'ús del vehicle privat, sense tenir en consideració altres modes de transport alternatius.

Les mesures d'actuació es fonamenten principalment en gestionar el conjunt d'accessos i mobilitat associada que permeten accedir a les platges a través del Parc Natural. A continuació es presenten el que es consideren les directrius d'actuació derivades de la Diagnosi i de l'anterior estudi:

1. Respectar els **valors ambientals, ecològics i patrimonials** existents al Parc Natural.
2. Minimitzar al màxim l'impacte ambiental generat per la circulació de vehicles: **emissions** de partícules contaminants i de gasos d'efecte hivernacle, **vessaments** de líquids altament contaminants, **erosió** del sòl, **consum de recursos energètics** i **contaminació acústica**.
3. Accions per forçar el **transvasament** del vehicles privat a d'altres tipologies de mobilitat més segures i de més baix impacte, és a dir, més sostenibles.
4. En relació amb la restricció anterior, evitar accidents i problemes de congestió així com assegurar la seguretat vial, sobretot a la zona del nucli de ses Covetes. Ordenar el trànsit i moderar la circulació.
5. Potenciar una nova cultura de la mobilitat a partir de la promoció d'altres modes de transport més ecològics i respectuosos amb el medi ambient, tot amb l'objectiu de reduir la petjada ecològica de la zona.
6. Afavorir la intermodalitat per cercar la màxima eficiència en l'aprofitament dels recursos de transport.
7. Integrar els valors de conservació de l'àrea PORN dintre dels valors dels usuaris (implicació ciutadana), a partir de l'oferta de rutes cicloturístiques i culturals, programes de sensibilització, interpretació del medi i educació ambiental, etc.

5. DEFINICIÓ DE PROPOSTES I MESURES CORRECTORES

A partir de la definició de les directrius d'actuació, es defineixen un conjunt de propostes (les quals es complementen unes amb les altres) seguint un desenvolupament de les actuacions en cascada. Així, les propostes s'han ordenat numèricament, essent aconsellable el desenvolupament de les primeres per garantir uns resultats efectius i desitjables.

A continuació es presenta un resum de les propostes bàsiques que s'han definit amb l'objectiu de millorar la mobilitat i els accessos existents actualment. Tal i com es pot observar, les propostes s'han agrupat per eixos d'actuació en funció del tipus de mobilitat.

Àmbit	Codi Fitxa	Mesures d'actuació
 Multimodal	1	Millora de la carretera d'accés la platja des Trenc
	2	Pla Director de Senyalització Integral
 Mobilitat a peu	3	Millora de l'itinerari de vianants al nucli de Ses Covetes
	4	Itinerari de vianants d'accés a la Platja des Trenc
 Mobilitat en bicicleta	5	Promoció de la mobilitat en bicicleta
 Mobilitat en transport col·lectiu	6	Millora de la gestió de l'autobús interurbà
	7	Control d'accés del transport discrecional de viatgers per carretera
 Mobilitat en vehicle privat	8	Restricció del vehicle privat al nucli de Ses Covetes
	9	Regulació d'accés a la carretera de la platja des Trenc
	10	Gestió d'aparcaments dissuasius

1**MILLORA DE LA CARRETERA D'ACCÉS LA PLATJA DES TRENC****1. Àmbit d'actuació**

Multimodal

2. Situació actual

La carretera d'accés a l'aparcament de na Tirapèl tot i tenir una amplària suficient en gran part del seu recorregut (2,5 km), en alguns punts concrets i especialment al tram final s'ha de fer maniobres per permetre la doble circulació ja que dos vehicles no hi caben.

Aquesta carretera no està ben condicionada, s'han fet reparacions puntuals però no són suficients, i el deteriorament de l'asfalt és important. A banda de l'aparcament de na Tirapèl, aquesta carretera també dona servei a un restaurant i Sa Salinera, cosa que implica el trànsit de vehicles pesants per aquesta via.

En molts punts, la carretera no està vallada i els vehicles aparquen o circulen per on està prohibit erosionant el sòl i la vegetació. En moltes ocasions, els vehicles es veuen forçats a envair la vegetació existent als laterals de la carretera per tal de poder maniobrar correctament.

3. Descripció de l'actuació

Es proposa el condicionament de la plataforma viària en tota la carretera a partir de la millora de l'asfaltat i la construcció del drenatge longitudinal que eviti vessaments contaminants directes al medi. S'han d'aplicar mesures per evitar que la vegetació i la circulació de vehicles entrin en contacte directe. En quant a la delimitació es proposa la instal·lació d'elements a ambdós costats de la carretera, aquests poden ser tanques de fusta.

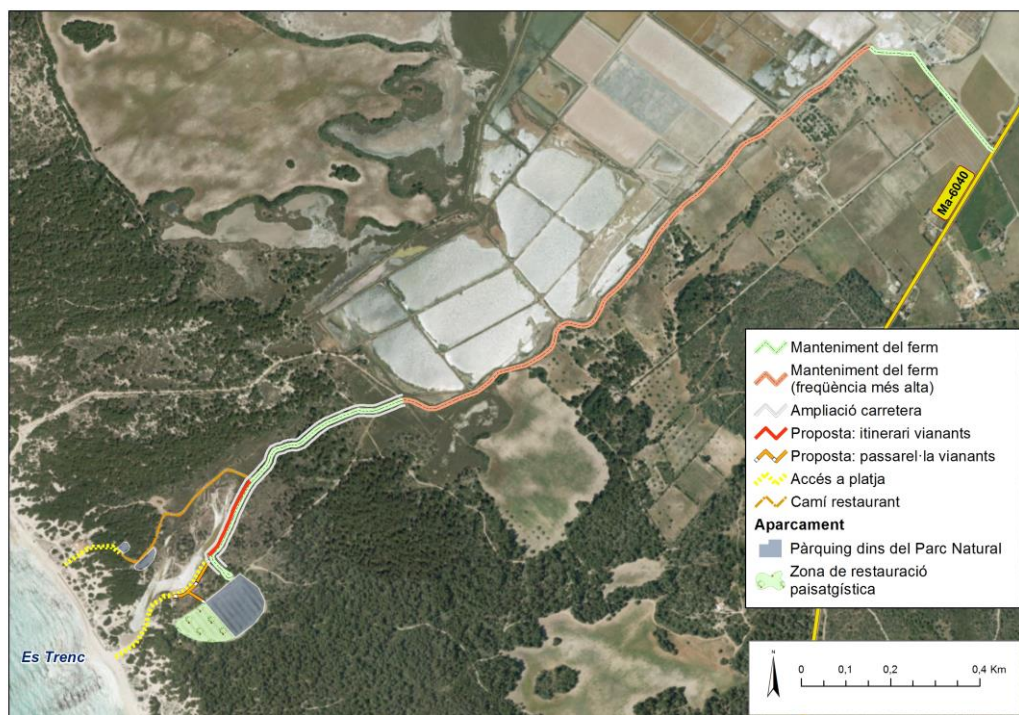

Fig. 39. Plànol de millora de la carretera des Trenc
Font: elaboració pròpia

Com es representa al plànol es proposa que un manteniment continu de la carretera, tant el paviment com la seva delimitació, així com un augment de l'amplària de la carretera en els últims 500 metres, que afectaria a les finques de na Tirapèl i del Restaurant des Trenc. L'ampliació seria 1-1,5 metres a cada banda. A més es crearia un itinerari de vianants segregat mitjançant elements separadors com tanques de fusta des de l'accés del restaurant fins a l'aparcament de na Tirapèl i connectaria amb l'accés de la platja des Trenc.

Aquesta seria una secció tipus dels últims 500 metres:

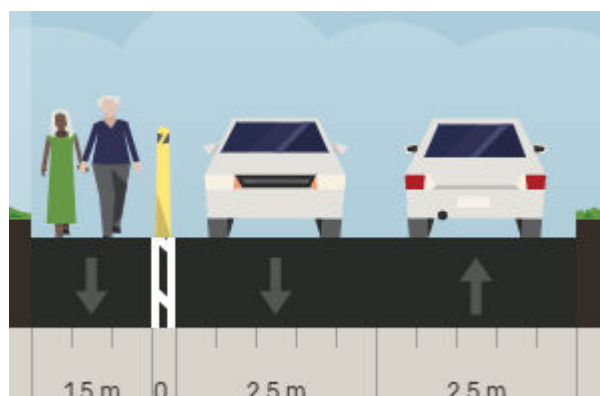

Fig. 40. Proposta de secció de carretera
Font: elaboració pròpia a través del StreetMix

Les propostes de rehabilitació han d'anar dirigides a disminuir la progressiva erosió del sòl que produeix la carretera i el trànsit, a l'igual que reduir l'emissió de renous (contaminació acústica, la

qual pot afectar a la fauna local).

4. Zona d'actuació

Carretera d'accés a la platja des Trenc

5. Responsable

Conselleria de Medi Ambient, Ajuntament de Campos, agents privats

6. Temporització

Mitjà termini

7. Prioritat

Alta

8. Altres àmbits afectats

2

PLA DIRECTOR DE SENYALITZACIÓ INTEGRAL

1. Àmbit d'actuació

Multimodal

2. Situació actual

L'aparcament de sa Barralina no està indicat en la xarxa principal, cosa que dificulta la seva utilització i que provoca que els vehicles vagin més cap a l'aparcament de na Tirapèl.

3. Descripció de l'actuació

Elaboració del Pla Director de Senyalització Integral per tal de donar resposta a la necessitat d'informació immediata per facilitar als visitants els desplaçaments dins del Parc. Aquesta senyalització ha de ser: intel·ligible, clara, identificable, contínua, uniforme i sostenible.

Els objectius principals del Pla Director de Senyalització Integral són:

- Garantir l'accessibilitat i interconnexió amb el territori.
- Millorar la seguretat vial i el confort en els desplaçaments.
- Potenciar la imatge de qualitat del Parc.

D'aquesta manera, les indicacions vials són una bona eina per dirigir fluxos de trànsit exterior cap a indrets estratègics entre els quals destaca l'aparcament de sa Barralina, el qual no està suficientment potenciat. La senyalització ha de tendir a evitar la incursió de trànsit per la carretera d'accés a l'aparcament de na Tirapèl i el restaurant des Trenc, per tal de reduir el major impacte possible en el Parc.

A continuació s'han d'identificat i localitzat quins són els punts principals de l'entorn del Parc als quals aplicar mesures informatives/orientatives. Per exemple, les carreteres Ma-6030 i Ma-6014 així com la intersecció de la segona amb la Ma-6040 ha de comptar amb panells informatius que senyalitzen principalment l'aparcament dissuasiu de Sa Barralina i a través de noves tecnologies. A més, aquests panells informatius podran informar de l'ocupació a temps real d'aquesta bossa d'aparcament.

En quant a Na Tirapèl, a la carretera Ma-6040 també es disposarà de panells informatius, almenys en la intersecció amb la carretera d'accés, sobre les places no ocupades, però no s'ha de donar més enllà per no atraure vehicles en aquesta zona.

A continuació, en el plànol, s'indiquen les ubicacions dels senyals d'orientació i ocupació proposats:

Fig. 41. Plànol de senyalització d'orientació per a vehicle privat
Font: Elaboració pròpia

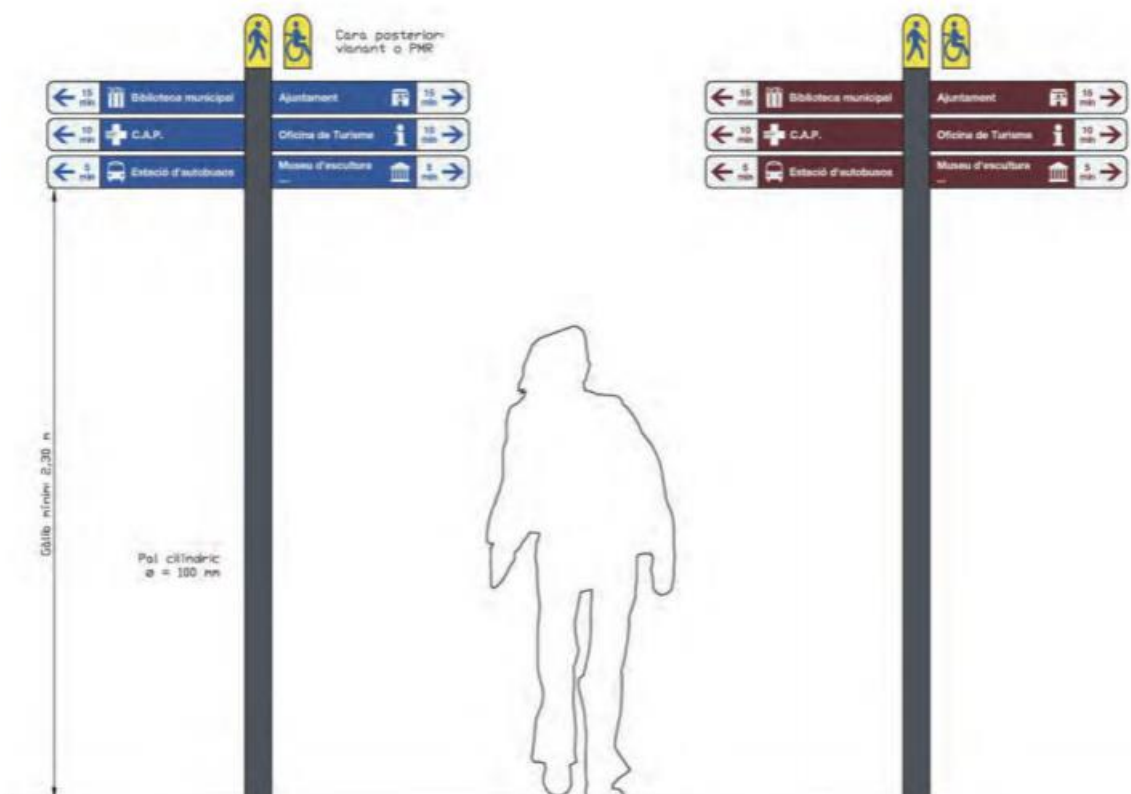
A més, el pla haurà d'informar als usuaris de la possibilitat d'anar en bicicleta, dels serveis oferts, de les rutes disponibles, de les dimensions de la xarxa...En definitiva, ha de recollir tots els elements que afectin a la mobilitat a l'interior de l'àrea PORN.

Caldrà fer campanyes de conscienciació sobre els beneficis de la prioritització dels desplaçaments a peu.

Es proposa la implantació d'una senyalització que indiqui al vianant quan pot tardar en recórrer una distància a peu per arribar a un punt concret. A diferents llocs es disposaria un cartell amb un mapa amb totes les distàncies i els temps, especialment a les diferents platges i bosses d'aparcament i serveis.

Amb aquesta iniciativa es fomenta la mobilitat a peu i bicicleta entre els distints punts del Parc, conscienciant sobre les distàncies i temps de recorregut que es poden realitzar caminant fàcilment, per les vies de titularitat pública o d'accés permès.

La senyalització utilitzada ha de complir els següents requisits: visible, identificable fàcilment, intel·ligible, accessible, contínua, sostenible i actualitzada.

j. 42. Proposta de indicador de temps de recorregut a peu. Font: Manual de senyalització urbana d'orientació per a vianants (2015).

Font: Servei Català del Trànsit – SCT.

4. Zona d'actuació

Xarxa Viària entorn del Parc

5. Responsable

Conselleria de Medi Ambient, Consell Insular de Mallorca, Ajuntament de Campos, agents privats

6. Temporitgació

Mitjà termini

7. Prioritat

Alta

8. Altres àmbits afectats

Vehicle privat

3

MILLORA DE L'ITINERARI DE VIANANTS AL NUCLI DE SES COVETES

1. Àmbit d'actuació

Mobilitat a peu

2. Situació actual

El vial d'accés al nucli de ses Covetes ha millorat en quant al repartiment de l'espai, amb la creació d'un itinerari per a vianants. Tot i això, compta amb obstacles que redueixen la seva amplària útil i en alguns casos no és viable transitar per aquest. Per altra banda, les pilones són adequades per a delimitar i separar el trànsit de vehicles i el de vianants però no és un element de seguretat.

En l'accés de ses Covetes a la platja des Trenc es comparteix espai amb vehicles que tenen places d'aparcament regulat fins al restaurant.

3. Descripció de l'actuació

Es proposa l'eliminació dels obstacles que es troben a l'itinerari de vianants entre l'aparcament de Sa Barralina i el nucli de Ses Covetes. A més, es planteja el canvi de les pilones per elements de separació més segurs i coherents amb el Parc, com per exemple tanques de fusta.

Per una altra banda, es proposa l'eliminació de les places d'aparcament regulat al carrer des Freu per crear un espai més segur de trànsit per als vianants, d'accés a la platja.

4. Zona d'actuació

Ses Covetes

5. Responsable

Conselleria de Medi Ambient, Ajuntament de Campos

6. Temporització

Mitjà termini

7. Prioritat

Alta

8. Altres àmbits afectats

Vehicle privat

4

ITINERARI DE VIANANTS D'ACCÉS A LA PLATJA DES TRENC

1. Àmbit d'actuació

Mobilitat a peu

2. Situació actual

A na Tirapèl hi ha un vial d'accés a la platja per a vianants i vehicles de servei. Però, els visitants que aparquen en na Tirapèl travessen per un camí entre les dunes per arribar a la platja, tot i estar prohibit.

El vial d'accés es troba en zona inundable, com part de l'aparcament, i en èpoques de pluges és intransitable per a vianants.

3. Descripció de l'actuació

Al projecte de restauració paisatgística de l'aparcament de Na Tirapèl estava previst una passarel·la que creués per damunt la duna per poder accedir a la platja. Aquesta continuaria afectant a la franja dunar i per tant s'ha descartant.

Per tant, en aquesta revisió del Pla de Mobilitat es proposa la disposició d'una passarel·la al final de la zona d'aparcament que connecti amb una passarel·la situada junt al torrent on hi ha el vial d'accés de vehicles de serveis a la platja, que arriba fins a l'itinerari de vianants amb origen l'accés del restaurant.

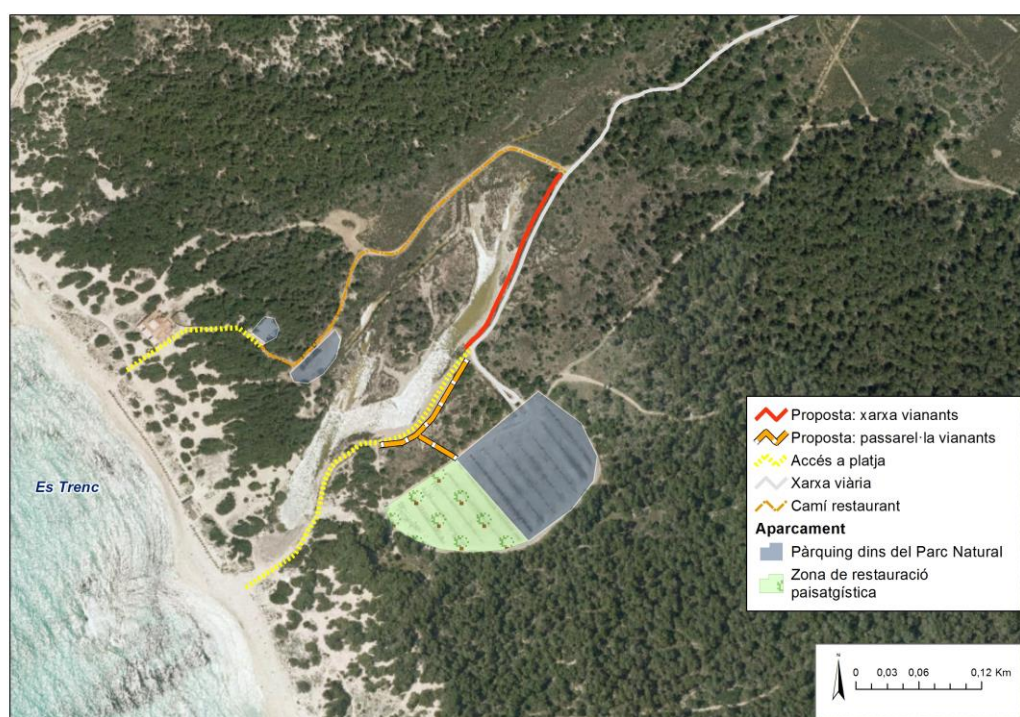

Fig. 43. Plànol d'itinerari de vianants fins a la Platja des Trenc

Font: Elaboració pròpia

4. Zona d'actuació

Na Tirapèl

5. Responsable

Conselleria de Medi Ambient, Ajuntament de Campos, agents privats

6. Temporització

Mitjà termini

7. Prioritat

Alta

8. Altres àmbits afectats

Vehicle privat

5

PROMOCIÓ DE LA MOBILITAT EN BICICLETA

1. Àmbit d'actuació

Mobilitat en bicicleta

2. Situació actual

La mobilitat en l'entorn del Parc Natural està enfocada a les platges i al vehicle privat.

3. Descripció de l'actuació

Per una banda es proposa la creació d'un servei de bicicleta de lloguer que estigui disposada en els accessos principals del Parc Natural, com són Sa Ràpita i l'aparcament de Sa Barralina. El servei es caracteritzaria per tenir un punt de recollida als aparcaments i un punt de "repòs" on deixar la bicicleta durant l'estada a la platja (aparc-bicicletes).

Aquesta mesura aniria també acompanyada amb disposició de zones d'aparcament segur per a bicicletes en els accessos a les platges, i en les zones de serveis.

Es proposa aplicar un sistema de tarifes atractiu al visitant, amb descomptes per a famílies, grups escolars, etc. Una altra opció, seria incloure el preu del lloguer de la bicicleta dintre del preu de l'aparcament (sistema tarifari integrat). És una mesura que ja va estar contemplada a l'anterior Estudi.

4. Zona d'actuació

Parc Natural

5. Responsable

Conselleria de Medi Ambient, Consell Insular de Mallorca, Ajuntament de Campos

6. Temporització

Mitjà termini

7. Prioritat

Alta

8. Altres àmbits afectats

Vehicle privat

6

MILLORA DE LA GESTIÓ DE L'AUTOBÚS INTERURBÀ

1. Àmbit d'actuació

Mobilitat en transport col·lectiu

2. Situació actual

Existeixen línies d'autobús que cobreixen 3 dels 4 accessos al Parc Natural: sa Ràpita, ses Covetes i Colònia de Sant Jordi.

L'any 2020, a causa del COVID s'han ofert menys serveis i no s'ha activat la línia llançadora entre l'aparcament de Sa Barralina i el nucli de Ses Covetes. La L530 l'any 2019 feia un servei amb viatges cada 20 minuts entre aquests 2 punts i s'enllaçava puntualment amb la línia 515 des de sa Ràpita.

3. Descripció de l'actuació

Per potenciar l'ús del transport públic s'ha d'augmentar les freqüències de la línia L515 amb aturada en Sa Barralina per poder fer transbord amb la L530 que té un viatge cada 20 minuts.

Per altra banda, s'haurien de crear tarifes familiars per al bus llançadora, per evitar que arribin amb el cotxe fins a Ses Covetes per carregar/descarregar i després tornin a pujar. A més aquests autobusos hauran de ser accessibles per a persones amb mobilitat reduïda.

Per últim, s'hauria d'habilitar una aturada del TIB en la Ma-6040 prop de Sa Salinera perquè visitants puguin agafar la carretera fins a la platja des Trenc.

4. Zona d'actuació

Parc Natural

5. Responsable

TIB

6. Temporització

Mitjà termini

7. Prioritat

Alta

8. Altres àmbits afectats

7

CONTROL D'ACCÉS DEL TRANSPORT DISCRECIONAL DE VIATGERS PER CARRETERA

1. Àmbit d'actuació

Mobilitat en transport col·lectiu

2. Situació actual

No hi ha un control de l'accés d'autocars de transport discrecional a l'entorn del Parc Natural, els quals s'aturen principalment a l'Hotel Continental Marquès per descarregar i carregar els turistes augmentant la pressió de visitants sobre les platges i el parc.

Està prohibit l'accés d'autocars a la carretera de l'aparcament de na Tirapèl però es permet a l'aparcament de Sa Barralina.

3. Descripció de l'actuació

Com el Parc Natural compta amb una especial protecció i per reduir l'impacte de la pressió turística, es planteja que amb la col·laboració entre Conselleria de Medi Ambient i els Ajuntaments de Campos i Ses Salines, es reguli l'accés dels vehicles de transport col·lectiu discrecional de viatgers per carretera. Per fer açò, s'hauran d'habilitar unes zones d'aparcament en els nuclis de Sa Ràpita i la Colònia de Sant Jordi, com també a Sa Barralina, per a aquest tipus de transport i a través d'una pàgina web, els col·lectius o empreses interessades hauran de fer la reserva d'aquest aparcament (com ocorre a Valldemossa o en Sa Calobra).

4. Zona d'actuació

Sa Ràpita i Colònia de Sant Jordi

5. Responsable

Conselleria de Medi Ambient, Ajuntament de Campos, Ajuntament de Ses Salines

6. Temporització

Mitjà termini

7. Prioritat

Alta

8. Altres àmbits afectats

8

RESTRICCIÓ DEL VEHICLE PRIVAT AL NUCLI DE SES COVETES

1. Àmbit d'actuació

Mobilitat en vehicle privat

2. Situació actual

A ses Covetes hi ha major vigilància pel compliment sobre la prohibició d'aparcament al vial d'accés al nucli. A més, l'aparcament del nucli (com també a sa Barralina) està regulat per zona O.R.A., per promoure la rotació. Tot i això, la rotació promou més moviment de vehicles i per tant més problemes circulatoris. Per això, hi ha una tarifa diària bastant assumible per a passar el dia.

A més, molts vehicles baixen fins al nucli de Ses Covetes per carregar o descarregar i tornar a pujar sense cercar aparcament.

3. Descripció de l'actuació

Es plantejar restringir l'accés en vehicle al nucli de Ses Covetes. Únicament es permetrà l'accés als residents del nucli, a l'autobús llançadora del TIB des de Sa Barralina, a les bicicletes i proveïdors de béns i serveis del nucli autoritzats.

Amb aquesta mesura s'estimularia un transvasament de demanda de mobilitat en favor, principalment, de la bicicleta i del transport públic.

La restricció d'entrada al nucli de ses Covetes es mantindria només durant els mesos d'estiu (de juny a setembre), període on es concentra la major afluència de visitants.

4. Zona d'actuació

Ses Covetes

5. Responsable

Ajuntament de Campos

6. Temporització

Mitjà termini

7. Prioritat

Alta

8. Altres àmbits afectats

Transport col·lectiu, vianants, bicicleta

9

REGULACIÓ D'ACCÉS A LA CARRETERA DE LA PLATJA DES TRENC

1. Àmbit d'actuació

Mobilitat en vehicle privat

2. Situació actual

Al voltant de les 12h l'aparcament de Na Tirapèl està completament ocupat i provoca retencions tant a la pista d'accés com a la carretera de Campos – Colònia de Sant Jordi. Això s'uneix a que hi ha vehicles que volen accedir al restaurant o que esperen a que es buidi l'aparcament, així com també l'accés dels vehicles de serveis.

La platja, l'aparcament i el restaurant (amb 50 places però que n'estacionen fins a 70) són punts atractors de mobilitat importants, i estant situats en un Parc Natural s'ha de reduir l'impacte que aquesta té en l'entorn. Fins a l'accés al restaurant no estan controlats els vehicles que circulen per la carretera cap a la platja des Trenc.

3. Descripció de l'actuació

Es planteja regular l'accés en vehicle a la carretera de l'aparcament de na Tirapèl i el restaurant de la platja des Trenc. Tindrien lliure accés els propietaris i treballadors.

A l'estiu, entre juny i setembre, es proposa que els visitants únicament puguin accedir si han fet reserva prèvia en horari d'obertura. La resta de l'any es proposa d'accés lliure.

El control d'accés es podria implantar seguint unes fases concretes amb la implicació de tots els agents. En la primera fase es faria un control de forma manual, juntament amb el proveïment d'informació a l'usuari. I en una segona fase, amb un control d'accés automàtic, mitjançant un lector de matrícula.

Una de les propostes correctores per alleugerir el trànsit en la Ma-6040 seria disposar un punt de control ja en la carretera de sa Salinera, ampliant la secció per disposar d'una glorieta per fer un canvi de sentit. Aquest podria trobar-se just abans d'arribar a l'entrada de sa Salinera. Fer el control en la Ma-6040 produeix massa retencions per a aquells vehicles que no tenen com a destinació es Trenc.

Per altra banda, altra proposta contemplada anteriorment seria la potenciació de l'aparcament de sa Barralina.

4. Zona d'actuació

Carretera des Trenc

5. Responsable

Conselleria de Medi Ambient, Ajuntament de Campos, Agents privats

6. Temporització

Mitjà termini

7. Prioritat

Alta

8. Altres àmbits afectats

Vianants, bicicleta

10

GESTIÓ DELS APARCAMENTS DISSUASIUS

1. Àmbit d'actuació

Mobilitat en vehicle privat

2. Situació actual

L'única bossa d'aparcament dissuasiu de titularitat pública amb el que compta el Parc Natural és Sa Barralina. Aquesta evita l'accés al nucli de Ses Covetes però es troba dins del Parc. L'aparcament és d'accés lliure regulat per una zona O.R.A..

Fora de l'àmbit del Parc Natural, a la perifèria, hi ha també oferta d'aparcament en la xarxa viària dels nuclis de Sa Ràpita i la Colònia de Sant Jordi.

A la Llei 2/2017 es preveia una bossa d'aparcament en Sa Ràpita, però la capacitat actual supera la capacitat ideal de la platja. A més, també en contemplava una en la carretera Ma-6040.

3. Descripció de l'actuació

En cas d'arribar a tenir problemes de saturació en un futur, es podria contemplar la possibilitat de controlar l'accés dels visitants al PN i a les platges. En aquest cas es proposaria que a Sa Barralina s'hagués de fer reserva prèvia a través d'Internet (Web o App) o mitjançant telefonada. Aquest tipus de control, com s'ha comentat en la fitxa anterior, sí que podria ser implementat en aquests moments per a Na Tirapèl i el Restaurant, ja que són punts atractors de mobilitat que saturen el PN.

Per altra banda, la bossa d'aparcament de Sa Ràpita prevista a la Llei per ara no és necessària. Caldria veure l'evolució de l'activitat de la zona urbanitzada on hi ha suficient aparcament per absorbir la demanda.

Fig. 44. Ubicació de bosses contemplades en l'Annex 3 de la Llei 2/2017

Font: BOIB

Per últim, la bossa que es contempla en la carretera Ma-6040 s'hauria d'estudiar en cas de desaparèixer la bossa d'aparcament de na Tirapèl pel motiu que fos o de reduir-se. En cas de crear-se la nova bossa d'aparcament hauria d'haver-hi un bus llançadora que connectes amb la platja des Trenc. També es podria plantejar la possibilitat de fer aquest servei mitjançant un trenet turístic elèctric, més respectuós amb l'entorn.

4. Zona d'actuació

Parc Natural

5. Responsable

Conselleria de Medi Ambient, Ajuntament de Campos, Agents privats

6. Temporització

Mitjà termini

7. Prioritat

Alta

8. Altres àmbits afectats

Vianants, bicicleta